

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4. Domeniul de studii	Științe Politice
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Studii de Securitate / Licențiat în Științe Politice

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în Geopolitică						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.univ dr. Dacian Duna						
2.3. Titularul activităților de seminar	drd. Rafael Soci						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

1. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					14
Alte activități:.....					
3.7. Total ore studiu individual					94
3.8. Total ore pe semestru					150

3.9. Numărul de credite	6
--------------------------------	----------

2. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Nu este cazul
4.2. de competențe	• Nu este cazul

3. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu calculator, boxe și videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Sală cu videoproiector

4. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Aplicarea fundamentelor teoriilor sociale si politice în înțelegerea, analizarea si evaluarea organizării socio-politice - Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu - Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională - Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului •
Competențe Transversale	• Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională si la nivel mediu sau avansat a unei a doua limbi străine • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierahice

5. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Folosirea principalelor teorii, abordări și metode geopolitice pentru dezvoltarea abilităților necesare analizei de geopolitică la multiple paliere: regional, continental și internațional.
7.2 Obiective specifice	Analiza geopolitică a regiunilor de interes; Interpretarea hărților și a codurilor geopolitice utilizate de Marile Puteri; Cunoașterea teoriilor și abordărilor geopolitice, a principalelor școli de geopolitică și geostrategie și a reprezentanților acestora; Înțelegerea dinamicii politicii globale de putere și a

	mecanismelor balanței de putere; Înțelegerea de către studenți a evoluțiilor din mediul de securitate internațional contemporan din perspectivă geopolitică, geostrategică și geoculturală.
--	---

6. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive: Determinarea câmpului de analiză al geopoliticii; interpretări ale hărților geopolitice ale lumii; factorii geopolitici; delimitări conceptuale: geografie politică - geopolitică – geostrategie; teoriile mediului (environmental theories)	expunerea, argumentarea, prelegerea	
2. Școala geopolitică germană: Carl Ritter, Friedrich Ratzel, Rudolf Kjellen, Karl Haushoffer, spațiul vital, geopolitica organicistă, darwinism social, naționalismul german (Johann Gottfried Herder), sursele de inspirația ale geopoliticii germane, factorii geopoliticii germane, critica școlii geopolitice germane.	expunerea, argumentarea, prelegerea	
3. Geografia politică anglo-saxonă: Alfred Thayer Mahan, Halford Mackinder, Isaiah Bowman, Nicholas Spykman, George Kennan, Saul B. Cohen, Zbigniew Brzezinski, factorii geopoliticii anglo-saxone, critica geopoliticii anglo-saxone	expunerea, argumentarea, prelegerea	
4. Geografia politică franceză: Emile Levasseur, Vidal de la Blanche, André Siegfried, Albert Demangeon, Henri Hauser, Yves Marie Goblet, Jacques Ancel, Jean Gottman	expunerea, argumentarea, prelegerea	
5. Școala geopolitică rusă: Percepțiile geopoliticii ruse, opțiunea occidentală, eurasianismul extrem, eurasianismul moderat, slavofilismul, Vecinătatea Apropiată, Alexandr Dughin, Vladimir Kollosov	expunerea, argumentarea, prelegerea	
6. Evoluții geopolitice până la Primul Război Mondial: Evoluția geopolitica și geostrategica a Marilor Puteri	expunerea, argumentarea, prelegerea	
7. Evoluții geopolitice în perioada interbelică	expunerea, argumentarea,	

	prelegerea	
8. Geostrategia nucleară: Vectorii geostrategiei nucleare, conflictele în Razboiul Rece, descurajarea strategică reciprocă, strategia de îngrădire, arsenalele nucleare, clubul nuclear	expunerea, argumentarea, prelegerea	
9. Curente geopolitice și geostrategice în timpul Războiului Rece: Nealiniera, fronturile revoluționare, terorismul internațional, dimensiunea geopolitică a conflictelor regionale, geopolitică de apartheid, geopolitică integrării, geopolitică și geoeconomie	expunerea, argumentarea, prelegerea	
10. Geopolitică postmodernă sau critică (I): Condiția geopolitică postmodernă, geopolitică ca discurs, societatea riscului	expunerea, argumentarea, prelegerea	
11. Geopolitică postmodernă sau critică (II): Globalizare, regionalism, Asia, Orientul Mijlociu Extins, Africa subsahariană, cele două Americi, Europa, spațiul ex-sovietic	expunerea, argumentarea, prelegerea	
12. Analiza geopolitică a regiunilor Terrei după Razboiul Rece: Geocultura, geopolitică centrului și a periferiei, geopolitică civilizațiilor, economia-lume, geoeconomia, Braudel, Wallerstein, Huntington	expunerea, argumentarea, prelegerea	
13. Studiu de caz - Eurasia : “Marea tablă de șah”, jucători strategici și pivoti geopolitici, situația geopolitică a Rusiei, Balcanii Eurasiei, Extremul Orient, strategia americană	expunerea, argumentarea, prelegerea	
14. Viitorul geopoliticii : Dezbateri pe marginea bibliografiei studiate	expunerea, argumentarea, prelegerea	

Bibliografie

1. John Agnew, *Geopolitics: revisioning world politics*, editura Routledge, Londra și New York, 1999 (Biblioteca Soros).
2. Zbigniew Brzezinski, *Marea tablă de șah: supremația americană și imperativele sale geostrategice*, Univers Enciclopedic, București, 2000 (BCU, Biblioteca de Studii Europene).
3. Aymeric Chauprade, *Dicționar de geopolitică: state, concepte autori*, editura Corint, București, 2003 (BCU).
4. Paul Claval, *Geopolitică și geostrategie: gândirea politică, spațiul și teritoriul în secolul al XX-lea*, editura Corint, București, 2001 (BCU, Biblioteca Americană).
5. Peter J. Taylor, Colin Flint, *Political Geography. World-Economy, Nation-State and Locality*, editura Prentice-Hall, Harlow, 2000 (Biblioteca Soros).
6. Aymeric Chauprade, François Thual, *Dicționar de geopolitică*, Corint, București, 2003.
7. Ezzatollah Azzati, *Geopolitică în secolul XXI*, ed. Geopolitică, București, 2009.
8. Robert Cooper, *Destrămarea națiunilor. Geopolitică lumii secolului XXI*, ed. Univers Enciclopedic, 2007.

9. Aleksandr Dughin, <i>Bazele geopoliticii și viitorul geopolitic al Rusiei</i> , ed. Eurasiatica.ro, București, 2011.		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Terminologie specifică obiectului de studiu: geopolitică. Concepte geopolitice	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Geopolitica statelor. Intocmirea unui documentar geopolitic al unui stat	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Geopolitica regionala: Peninsula Balcanica. De la „butoiul de pulbere al Europei” la controlul asupra Heartland-ului lui Makinder	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Geopolitica regionala: Marea Neagra, Caucaz	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Marele joc al secolului XIX. Noul mare joc sau reculul Rusiei. Cele 4 Ucraine	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Geopolitica regionala: Germania si Noua ostpolitik a Germaniei	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Orientul Mijlociu: Israelul portavionul occidental din mijlocul lumii arabe?	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Spatiul geopolitic arab: cele 4 articulare ale lumii arabe	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Zona Golfului. Marea Rosie	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Incercuirea geopolitica a Iranului	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Asia Centrala: Uzbekistanul noul pivot central al regiunii?	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Geopolitica spatiului chinez. Pacificul noua arenă de confruntare geopolitică	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Oceanul Indian. India vs Pakistan	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
America de Sud. Brazilia și asumarea unui nou rol geopolitic major	Dezbaterea, interpretarea textelor, evenimentelor și proceselor geopoliticii	
Bibliografie - AGNEW, John, <i>Geopolitics: revisioning world politics</i> , editura Routledge, Londra și New York, 1999.		

- ANCEL, Jacques *Geopolitique*, Librairie Delagrave, Paris, 1936, pp. 7-26, 85-100 (BCU, Biblioteca Fac. de Filologie).
- BĂDESCU, Ilie, *Geopolitică, globalizare, integrare*, editura Mica Valahie, București, 2003 (BCU).
- BLIN, Arnaud; CHALIAND, Gerard; GERE Francois (coord.), *Puteri si influente : Anuar de geopolitica si geostrategie 2000-2001*, Corint, Bucuresti, 2001 (BCU).
- BODOCAN, Voicu, *Geografie politică*, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca, 1997 (BCU).
- BRZEZINSKI, Zbigniew, *Marea tabla de sah: suprematia americana si imperativele sale geostrategice*, Univers Enciclopedic, Bucuresti, 2000 (BCU, Biblioteca de Studii Europene).
- BRZEZINSKI Zbigniew, *Triada Geostrategică – Conviețuirea cu China, Europa, Rusia*, Editura Historia, București, 2006
- CLAVAL, Paul, *Geopolitică și geostrategie: gândirea politică, spațiul și teritoriul în secolul al XX-lea*, editura Corint, București, 2001 (BCU, Biblioteca Americană).
- TAYLOR, Peter J.; FLINT, Colin *Political Geography. World-Economy, Nation-State and Locality*, editura Prentice-Hall, Harlow, 2000.
- CHAUPRADE, Aymeric, THUAL, François *Dicționar de geopolitică*, Corint, București, 2003.
- CALVOCORESSI, Peter, *Politica Mondială după 1945*, Editia 7, Editura Allfa, București, 2000
- DUFOUR Jean-Louis, *Crizele Internaționale – De la Beijing 1900 la Kosovo 1999*, Editura Corint, ediția 3, București 2001
- EMANDI, Emil, BUZATU, Gh. *Geopolitica*, vol . I, Glasul Bucovinei, Iași, 1994 (BCU).
- FONTAINE Andre, *Istoria Războiului Rece*, (toate volumele), Editura Militară, București,
- FRUNZETI, Teodor; Zodian Vladimir (coordonatori), *Lumea 2001, Enciclopedie politică și militară*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2011
- GARDNER Lloyd C., *Sferele de influență – împărțirea Europei între marile puteri de la München la Yalta*, Editura București, 1993
- GÂRZ Florian, *De la Atlantic la Urali – renașterea Europei*, Casa Editorială Odeon, București, 2001
- GUETTA Bernard, *Geopolitica rațiune de stat*, Editura Aion, București, 2003
- HLIHOR, Constantin, *History and Geopolitics in the 20th Century Europe*, București, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, 1999
- KAPLAN Robert D., *Politici de război*, Editura Politrom, București, 2002
- KISSINGER, Henry, *Diplomatia*, București 2003
- MADOȘA I, *Superputerea contestată*, Editura Niculescu, București, 2001
- NEGUȚ Silviu, *Geopolitica Universul Puterii*, Meteor Press, București, 2008
- POSEA C-tin, *Balkanii, zonă de interes geopolitic și geostrategic*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 1999
- SEREBRIAN Oleg, *Va exploda Estul? Geopolitica spațiului Pontic*, Dacia, Cluj-Napoca, 1998,
- TUATHAIL, Gearóid Ó., *Critical Geopolitics: the Politics of Writing Global Space*, Routledge, Londra, 1996 (Biblioteca Fac. de Geografie).
- TUNANDER, Ola et al., *Geopolitics in Post-Wall Europe: Security, Territory and Identity*, Prio-Sage, Oslo, 1997 (Fac. de Ist. Mod., Biblioteca Fac. de Geografie etc.)
- WALLERSTEIN, Immanuel, *Geopolitics and Geoculture : essays on the changing worldsystem*, Cambridge University Press, 1991 (Biblioteca Facultatii de Stiinte Politice).

Surse de Internet:

Baze de date:

Columbia International Affairs Online (relații internaționale):

<http://www.ciaonet.org/> Geografie și geografie politică:
http://www.geography.vt.edu/geog_on_web/geogonweb.htm Bază de date în istorie, științe politice și relații internaționale:
<http://www.mtholyoke.edu/acad/intrel/feros-pg.htm>
 Articole de geopolitica critica:
Pagini de autori:
 Publicații ale lui Gearóid Ó Tuathail:
<http://www.majbill.vt.edu/geog/faculty/toal/publish.html> Publicații ale lui John O'Loughlin:
<http://www.colorado.edu/IBS/PEC/john/pub/publications.html>
Hărți:
 - din Antichitate până în epoca Renașterii:
<http://www.henry-davis.com/MAPS/>
 - istoria cartografiei, colecții de hărți:
<http://www.ihrinfo.ac.uk/maps/webimages.html>
 - colecții de hărți istorice:
http://www.lib.utexas.edu/Libs/PCL/Map_collection/map_sites/hist_sites.html
 - colecția de hărți ale Bibliotecii Congresului SUA:
<http://memory.loc.gov/ammem/gmdhtml/gmdhome.html>
 - colecția Universității Berkeley (SUA):
<http://www.lib.berkeley.edu/EART/MapCollections.html>

7. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate;
- Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de circulație internațională

8. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs			
10.5. Seminar/ laborator			
10.6. Standard minim de performanță			
▪ Nota 5 (cinci)			